

(Зашто смо морали да напустимо изборну скупштину УНС у Врњачкој Бањи)

Разлози насилног прекида изборне скупштине Удружења новинара Србије у Врњачкој Бањи, у касним вечерњим сатима 9. маја 2009. године, и нашег протестног одбијања да учествујемо у нерегуларностима, унапред режираном вођењу скупштине и “изборној” фарси која је уследила били су такви да бисмо издали и Статут Удружења, и стандарде своје професије, и демократске принципе да смо поступили друкчије.

Наше напуштање прекинуте скупштине није израз обичног незадовољства стилем њеног вођења или неслагања у нијансама, није плод хира, рачунцијског бунта или нечег сличног, већ свесни отпор насиљу старог руководства УНС у име закона, достојанства и самог смисла новинарског посла и фундаменталних принципа јавног морала. Радило се о стварима преко којих нисмо никако могли да пређемо.

Да смо остали на нерегуларној скупштини и сами бисмо учествовали у дописивању прљавог сценарија. У подвалама и обманама које су пред нашим очима изводили Нино Брајовић и Ивица Милосављевић и њихови помагачи. Пристали бисмо на флангантно гажење свих демократских процедура и били увучени у саучесништво. Стога смо одлучно рекли «стоп», обавестили присутне колеге и јавност да изборну скупштину сматрамо обешчашћеном и насилно прекинутом у туђој, у њиховој режији, да је зато напуштамо да бисмо спасили свој образ, образ своје професије и наше Удружење. И да захтевамо да се недовршена скупштина у најскорије време настави у Београду - уз најшире учешће чланства.

Пошто већина медија није представила праве мотиве нашег отпора насиљу тандема Брајовић-Милосављевић, чак је наш поступак поједноставила до баналности и нетачности, нудимо, ево, јавности, надлежним државним институцијама и колегама на увид чињенице о битним догађањима у Врњачкој Бањи:

До прекида рада изборне скупштине дошло је у моменту када је председник Извршног одбора УНС Ивица Милосављевић, који јој је оба дана једини председавао иако је у радном председништву било још троје колега, бахато прекинуо заседање како би, упркос

протестима већег броја учесника, онемогућио кандидате за председника УНС-а Ђуру Билбију и Љиљану Смајловић да изложе и образложе своје програме рада, а Скупштину да о томе расправља и демократски одлучује. Нема сумње, по претходном договору са Нином Брајовићем.

Тако је био поништен и изманипулисан сам смисао ИЗБОРНЕ скупштине. Тако је једино и било могуће да Брајовићев и Милосављевићев кандидат Љиљана Смајловић буде проглашена за изабраног председника УНС а да ИЗБОРНОЈ скупштини ни на који начин није изложила своје виђење стања све угроженије и све сиротињскије професије, нити било какав програм рада (програм Ђ. Билбије учесници су добили у писаној форми). Тако се и догодило да ИЗБОРНА скупштина пре гласања од ње није чула ни једну једину реч иако је седела у сали, да ИЗБОРНА скупштина буде лишена могућности и загарантованог базичног права да расправља о кандидатима и њиховим програмима.

За разлику од Љ. Смајловић, која се изборној скупштини, на самом њеном крају, једино захвалила на “избору”, Ђ. Билбија је учествовао у дебати искључиво о извештају који је поднео Н. Брајовић. Поштујући постигнути договор да се о програмима рада кандидата и будућности УНС говори касније, под тачком “гласање”.

Да је било по Брајовићевом и Милосављевићевом, ИЗБОРНА скупштина би била лишена чак и прилике да чује због чега су Актив новинара ветерана и Друштво новинара Војводине подржали кандидатуру Ђуре Билбије, а Клуб новинара Горњег Милановца и Управа УНС Љиљане Смајловић. Стога су најобичнија манипулација и подвала сви покушаји да се они који нису пристали на укидање самог ИЗБОРНОГ карактера и сврхе скупштине у Врњачкој Бањи прогласе за “реметилачки фактор” и тобожњу страну у сукобу. Цео сукоб је искључиво у томе што су Нина Брајовић и Ивица Милосављевић дошли у сукоб са Статутом УНС и правима присутних која су отворено и дрско злоупотребили. У сукоб са елементарним демократским нормама и процедурама.

Председавајући Милосављевић је захтеве да се расправља о кандидатима и њиховим програмима рада одбацио, уз формално и демагошко позивање на дневни ред, а претходно је учеснике у расправи о Брајовићевом извештају скупштине, који би почели да говоре о кандидатима, прекидао уз опаску и обећање да ће о томе бити речи под посебном тачком дневног реда «гласање». Учесници изборне скупштине су ово јавно прихватили и оно што су имали да кажу о кандидатима за председника УНС и њиховим програмима рада остављали су за ту тачку дневног реда.

Учинили смо све да ток Скупштине учинимо регуларним, јер не желимо поделе и расколе у Удружењу. Председник Актива новинара ветерана Мирко Мариновић је зато у неколико наврата, након насилног прекида скупштине, контактирао са Нином Брајовићем и предложио му да се кандидатима за председника омогући да образложе своје програме а Скупштини да се о томе изјасни па да се тек потом гласа. Брајовић је прво то одбио, да би га нешто касније ипак, али само демагошки прихватио, али је готово истовремено наложио да се деле гласачки листићи. Мариновић је тек накнадно сазнао да од компромиса није било ништа, јер га наводно није прихватио Милосављевић.

Овакав дириговани развој догађаја онемогућио је и кандидациону комисију, из које је у знак протеста иступила Нада Милутиновић, да се обрати Скупштини и саопшти утврђене листе за гласање. Брајовић и Милосављевић се на ово нису ни осврнули, па су наложили да почне гласање. Притиснули су на дугме гласачке машине, упркос серији евидентних кршења Статута УНС и закона.

Гласање у потпуно нерегуларним условима и упркос бојкоту дела Скупштине започело је око 23 часа и завршено је после поноћи а гласове су бројали једино проверени кадрови Нина Брајовића, без присуства представника Актива ветерана Моме Вуковића, који је, као и Н. Милутиновић, одбио да у условима насиља над изборном скупштином учествује у раду комисије.

Обе комисије – и кандидациона и изборна – су тако изгубиле легитимност. Посебан проблем је што је у раду изборне комисије, бар у чувању гласачких кутија, учествовао трећи “члан”, нама потпуно непознато и неовлашћено лице. Још горе је што је Нина Брајовић, према сведочењу више чланова Актива, “помагао” и кандидационој и изборној комисији.

Чак и да Ивица Милосављевић није извршио насиље којим је изазвао прекид Скупштине, гласање би било нерегуларно, јер су гласачки листићи били ненумерисани и без печата и било чијег потписа, па је било сасвим могуће да у току ноћи “неправилно” попуњени листићи буду замењени, фалсификовани, уништени или проглашени за неважеће. Можда је и због овога бројање гласова потрајало целу ноћ јер је крња и нелегитимна изборна комисија резултате гласања крњој и нелегитимној скупштини саопштила тек у недељу 10. маја после 9 часова. А и то: након што је резултате “гласања” већ био објавио РТС, којем су их очито јавили режисери из старог руководства УНС.

С обзиром на потпуно нерегуларне услове гласања и бројања гласова, које је протекло ван сваке контроле било кога изван Брајовићевог и Милосављевићевог круга, нема никакве гаранције да је у гласању заиста учествовало 255 присутних, да је Љ. Смајловић заиста добила 195, а Ћ. Билбија 52 гласа. У Врњачкој Бањи су након насилног прекида изборне скупштине били створени сви услови за реализацију старог злог правила: није важно како се гласа, важно је ко броји гласове.

Зашто је Љ. Смајловић пристала да буде наметнута ИЗБОРНОЈ скупштини и чланству и “изабрана” на овако недемократски начин – то је, наравно, у домену њених личних и професионалних уверења и морала. Али, и нешто о чему објашњење дугује најширој јавности и колегама.

Манипулативни печат Скупштини је, још до прекида, дала серија нерегуларности и наметања. Извештај председника УНС-а Нина Брајовића о раду Управе у протекле четири године, огромна већина учесника добила је на почетку Скупштине, иако је био обавезан да га презентира бар неколико дана раније.

Више гласања дизањем руку обављено је пре него што је верификациона комисија уопште саопштила колико учесника са правом гласом присуствује изборној скупштини и ко је све ушао у салу. Одлуком председавајућег Милосављевића, што је посебан прекршај, скупштина је пре извешатаја верификационе комисије већ увелико била загазила у расправу о извештају Н. Брајовића.

Упркос противљењу несагласних, гласачка машина, која је доведена у Врњачку Бању, подржала је Брајовићев предлог да изборном Скупштином опет председава Ивица Милосављевић, који је председавао готово свим скупштинама УНС-а током Брајовићева два мандата, укључујући и изборну скупштину у Брзећи на којој је Брајовић добио други мандат.

Милосављевић је припремљену већину и своју улогу искористио да се излагања ограниче на само три (евентуално плус још три) минута о истој теми. Током рада Скупштине одуговлачио је да “неподобним” учесницима да реч, вређао их, саркастично коментарисао њихова излагања. Милосављевић је испред стола радног председништва чак физички насрнуо да учесника Скупштине Угљешу Мрдића, који је био кандидован за члана нове Управе.

Извештај верификационе комисије Скупштине поднео је Брајовићев кадар Бранко Жујовић из Суботице, који је од изборне скупштине сакрио податак да су постојала три непотписана листића, а да је пет присутних покушало да се прошверцује без новинарске легитимације што изазива подозрење да је то некима пошло за руком. Ови подаци постоје у писаном извештају комисије, али не и у ономе што је Жујовић саопштио скупштини.

Верификациона комисија је била дужна да Скупштину обавести којих је пет људи (поименично) покушало да нелегално учествује у њеном раду. Чак и да случај пријави полицији.

Подозрења су утолико већа што је УНС смештај у Врњачкој Бањи платио за 302 учесника, међу којима је било и 15 људи који су опслуживали рад скупштине (радна заједница УНС и возачи). Верификациона комисија саопштила је да скупштини присуствује 313 чланова УНС са правом гласа, али је око 50 људи дошло у Врњачку Бању након извештаја комисије.

Сматрамо да је неопходна накнадна провера: колико је у гласањима у Врњачкој Бањи учествовало људи са чланским картама издатим од момента кад су почеле припреме за изборну Скупштину, посебно након њеног формалног заказивања. Уз обавезно утврђивање да ли су приликом добијања чланских карата били задовољени неопходни услови и критеријуми. Индикативно је, на пример, што је на Скупштину дошло чак 18 људи са чланским картама УНС из телевизије Брус. Да ли су из тв Брус у Врњачку Бању дошли и камермани, тонци и секретарице?

Режирање Скупштине ушло је у завршну фазу оног момента када су одлазећи председник и Управа кандидовали Љиљану Смајловић и предложили 56 кандидата за нову управу, а онемогућили члана Управе Љиљану Зоркић да представи кандидате Актива ветерана за председника УНС Ђуру Билбију и Љубодрага Стојадиновића. Посебно су били срамни “кадрови” са тајним снимањем Љ. Стојадиновића, које је организовао Н. Брајовић, његовим покушајем да се Стојадиновић преко тих фотоса-потерница дискредитује у Друштву новинара Војводине и са Брајовићевим скидањем Миклоша Маротија, председника Секције новинара ветерана Војводине, са листе кандидата за нову управу УНС. Тиме се, најблаже речено, узурпирао овлашћења кандидационе комисије!

Постоје индиције да је један од мотива режије био обезбеђивање нових мандата И. Милосављевићу и, посебно, Н. Брајовићу, који је, у целој 128-годишњој историји УНС, први председник са новчаном надокнадом, да после одласка са ове дужности преузме плаћену функцију генералног секретара УНС-а под руководством Љиљане Смјаловић, која не би примала плату.

Скупштину у Врњачкој Бањи, због свега, сматрамо незавршеном, гласање за органе УНС-а нерегуларним, нелегитимним и ништавним. На ово су, уосталом, Брајовића и Милосављевића и учеснике скупштине одмах и на лицу места упозорили председник Актива новинара ветерана Мирко Мариновић и председник ДНВ Слободан Јаковљевић који су потписали документ којим су затражили да се не учествује у припремљеној лакрдији. Протест је после насилног прекида потписало 65 учесника изборне скупштине, а потписао би знатно већи број да неки од њих нису напустили скупштину на позив М. Мариновића и С. Јаковљевића.

Мариновић је текст протеста учесницима крње скупштине поново прочитао 10. маја 2009. приликом објављивања резултата нерегуларног и нелегитимног гласања.

Ово су само неки, истина најважнији, прекршаји и фалсификати у вођењу изборне скупштине који су превасходно и мотивисали Актив новинара ветерана, Друштво новинара Војводине и секције новинара ветерана Војводине и Ниша да се супротставе манипулацијама и напусте скупштину. Нисмо у овај документ укључили многобројне нерегуларности у припреми скупштине и «ходничке активности» старог руководства УНС у Врњачкој Бањи које су потом изведене закулисно или на јавној сцени. Међутим, и ово је довољно за уверљиви закључак се ради о нечувеном скандалу и зато покрећемо кривичне пријаве против виновника. Скривање истине о изборној скупштини настављено је и у данима после насилно прекинуте изборне скупштине, а наш једини мотив је одбрана професије и нашег Удружења.

Против смо сваке политизације, али позивамо чланове УНС да одлучно одреагују на насилно прекидање изборне скупштине у Врњачкој Бањи и организовани покушај компромитовања нашег Удружења и да ради тога подрже иницијативу да се у најскорије време одржи њен наставак у Београду. А ванредна скупштина УНС, такође у Београду, уколико буде онемогућаван наставак прекинуте изборне скупштине.

Одбрана професије од насиља

Пише: Мирко Мариновић
четвртак, 21 мај 2009 13:50

(Анализа председника актива новинара ветерана Мирка Мариновића, једногласно прихваћена 13. маја 2009)